

§ 23. Мандрівка Сонячною системою.

Уривок казки Галини Манів “Інопланетний друг”

Тиждень 21, урок 103

Обладнання і матеріали:

- підручник “Українська мова та читання” (авторки: Г. Остапенко, О. Волощенко, О. Козак), с. 40-42;
- роздруківка “[Сонячна система](#)”;
- роздруківка “[Мій інопланетний герой](#)”.

Слова на дошці: У людей завжди буде потреба дотягнутися до неба.

Словник: мацак

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
1. УВЕДЕННЯ В ТЕМУ	
<p>1.1. Привітання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вітаю. Пропоную об’єднатися в пари, відійти одне від одного, заплющити очі й “зістикуватися” одне з одним долоньками, імітуючи стикування кораблів у відкритому космосі. А тоді розплющити очі та привітатися. 	
<p>1.2. Загадка</p> <p>Бігають навколо Сонечка Шість синочків і дві донечки, Промайнуть роки та дні, Та не стрінуться вони. (<i>Планети</i>)</p>	
<p>1.3. Робота із прислів’ям. Повідомлення теми уроку. Вправа “Очікування”</p> <p>На дошці записане прислів’я: “У людей завжди буде потреба дотягнутися до неба”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прочитайте прислів’я. Як ви його розумієте? Запрошую вас, любі діти, полинуть в дивні та незвідані світи... Де в небесах таких прозорих пливуть космічні кораблі, А зорі сяють так казково, І все навколо загадкове, що думаєш: “Я уві сні”. 	Див. роздруківку “ Сонячна система ”

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
<ul style="list-style-type: none"> Сьогодні ми здійснимо мандрівку Сонячною системою. А допоможе нам у цьому казка Галини Манів "Інопланетний друг". Поміркуйте, чого ви очікуєте від уроку, запишіть свої очікування на стікерах та причепіть до зображення Сонячної системи. 	
2. РОЗГОРТАННЯ ТЕМИ	
<p>2.1. Мотиваційна бесіда. Вправа 1, с. 40</p> <ul style="list-style-type: none"> Прочитайте текст завдання. Чи подобається вам читати такі твори? Які з них ви читали? Як ми називаємо жителів інших планет? (<i>Інопланетяни, прибульці.</i>) <p>Уявіть себе письменником чи письменницею, що пише дитячу казку про прибульців. Поміркуйте та створіть свого інопланетного героя.</p>	<p>Див. роздруківку "Мій інопланетний герой"</p>
<p>2.2. Первинне сприймання твору. Читання частинами вголос</p> <p>2.2.1. Читаємо вголос частину казки до слів " ... А ти що, загубився?"</p> <ul style="list-style-type: none"> Про що йдеться в цій частині? Хто є дійовими особами казки? <p>2.2.2. Читаємо вголос частину казки до слів " ... іде свинцевий дощ"</p> <ul style="list-style-type: none"> Які планети згадуються в казці? Про яку планету не сказано нічого? Чому? Знайдіть у тексті, що розповідається про Юпітер. Що Матвій розповів інопланетному другові про Сатурн? Чим помилувалися друзі на Нептуні? Дайте відповідь реченням із твору. Яка планета блимала на екрані червоною зіркою? Яка планета котилася по орбіті, наче футбольний м'яч? Що розповів інопланетний друг про Меркурій і Венеру? 	<p>С. 40-42 підручника</p>

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
<p>2.2.3. Читаємо вголос частину казки до кінця</p> <ul style="list-style-type: none"> • Де друзі знайшли навігаційний прилад? • Що Матвій розповів прибульцю про вулкан Олімп? 	
<p>2.3. Словникова робота: мацаки</p>	<p><i>Тлумачок, с. 138 підручника</i></p>
<p>2.4. Руханка “Сонячна родина”</p> <p>Діти за допомогою лічилки обирають “Сонце”:</p> <p><i>Раз, два, три, чотири, п’ять, Будем в космосі гулять. Ось чудова зірка сяє — Будеш Сонцем ти яскравим!</i></p> <p>“Сонце” стоїть у колі, навколо нього ходять діти — “планети” — і промовляють слова:</p> <p><i>Ми планети — твої діти, Ти нас можеш всіх зігріти. Навкруг тебе ми кружляєм І нікуди не тікаєм.</i></p> <p>На останньому слові діти всі разом присідають у колі. “Сонце” ходить по колу і гладить кожну дитину по голівці, промовляючи слова:</p> <p><i>Ви мої маленькі діти, Буду я вас всіх любити. Подарую свою ласку, Щоб жили ви, наче в казці.</i></p>	
<p>2.5. Переказуємо прочитане.</p> <p>Вправа “Я вам розкажу історію”</p> <p>Учні та учениці за бажання переказують казку від імені Матвія, а потім — від імені прибульця.</p>	
<p>2.6. Описуємо героя. Вправа 2, с. 42</p> <ul style="list-style-type: none"> • Яким ви уявили інопланетного героя? • Які деталі допомогли вам у цьому? • Знайдіть їх у тексті та прочитайте. 	<p><i>Вправа 2, с. 42 підручника</i></p>

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
<p>2.7. Досліджуємо текст</p> <ul style="list-style-type: none"> • Доведіть, що текст “Інопланетний друг” є казкою. • Знайдіть і прочитайте зачин казки. • Знайдіть і прочитайте кінцівку казки. <p>Як ви гадаєте, якою, є головна думка твору?</p>	
<p>2.8. Вправа “Обговорення в широкому колі”</p> <p>Чи подобається вам читати твори про прибульців?</p>	
3. РЕФЛЕКСІЯ	
<p>3.1. Вправа “Три М”</p> <p>Назвіть три моменти уроку, які найбільше сподобалися.</p>	
<p>3.2. Вправа “Мікрофон”</p> <p>Що нового ви дізналися про планети?</p> <p>Чи сподобалося вам складати власну історію?</p> <p>Чи справдилися ваші очікування від уроку?</p>	
4. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	
<p>4.1. Виконати вправу 3 на с. 42 підручника.</p>	<p><i>Вправа 3, с. 42 підручника</i></p>

Урок підготувала **Людмила Ряба**